

Expeditionen allerede d. 2. Juli ind til Kysten gennem Drivisbæltet. I Løbet af Juli og August udførtes et beundringsværdigt Arbejde paa Grønlands Østkyst mellem c. 70° og 75° n. Br.

Det vældige, stærkt forgrenede Fjordsystem Kong Oscars Fjord, der staar i Forbindelse med Frants Josefs Fjord, blev kortlagt ind til sine inderste Forgreninger. En Mængde ypperlige Billeder i Texten give et godt Indtryk af disse pragtfulde Fjorde, der paa Grund af Kysternes geologiske Bygning saa meget afvige fra de almindelige grønlandske Fjorde. Over den nordligste Del af Hurry Inlet blev der ligeledes optaget et Specialkort.

Af største Betydning var Opdagelsen af Aflejringer fra Silur- og Devonperioden; Silurlag vare tidligere kjendte fra Vestgrønland Nord for 80° n. Br.; sikre devoniske Lag kjendtes ikke fra Grønland; i den nordlige Del af Hurry Inlet iagttoges ligeledes nye Formationer, der maaske maa henføres til Keuper.

Med særlig Interesse læser man Afsnittene om Moskusoxerne, om deres Liv og Færden, om Jagten paa disse mærkelige, antediluvianske Dyr, og om den hvide Polarulv, der blev opdaget her af Expeditionen og som synes næsten at have udryddet Rensdyr og Ræv fra disse Egne, hvor de tidligere forekom i Mængde.

Nathorst kommer til det Resultat, at Moskusoxen ikke har levet i det nordlige Østgrønland samtidig med Eskimoerne; enkelte Fund syntes dog at tyde paa, at Dyret i en fjern Fortid havde levet her, men saa for en Tid var forsvundet, hvorefter det atter i de sidste 70—80 Aar tiltog i Antal. I Østgrønlands-Eskimoernes Kjøkkenmøddinger har man aldrig fundet Rester af Moskusoxen. Nathorst gjør endvidere opmærksom paa, at Moskusoxen maa være et udmærket Dyr at domesticere; Vinterulden er fortrinligt egnet til Vævning, og Huden er ligeledes særdeles værdifuld. Paa hans og Konservator *Kolthoff's* Foranstaltning bliver der nu i det nordlige Sverrig gjort et interessant Forsøg paa at domesticere fem Kalve.

Af vigtige botaniske Fund maa nævnes en ny, ejendommelig Varietet af *Saxifraga oppositifolia*, var. *Nathorsti* Dusén, den for Grønland nye *Draba repens* og den sjældne Græsart *Pleuropogon Sabinei*.

Professor Nathorst's Expeditioner ere to glimrende Led i den lange Kjæde af svenske, videnskabelige Polarexpeditioner, der have bragt Geografien og Naturvidenskaben saa mange og ofte saa overraskende Resultater — og denne hans Rejseberetning vil altid ved sin Form, sit Indhold og sit rige Billedstof hævde sig en fremragende Plads i den arktiske Litteratur.

N. Hartz.

Die Stabkarten der Marshall-Insulaner. Von A. Schück. Hamburg 1902.

„Stabkarten“ er det tyske Navn for de „Kort“, som Beboerne af Marschall-Øerne benytte paa deres Sejlads mellem Øerne. Det kan paa Dansk vistnok bedst oversættes ved „Pindekort“, idet de bestaa af en Ramme, i hvilken der er udspændt et System af Pinde, af hvilke nogle angive Dønningernes Retning, medens andre kun tjene til at befæste smaa Muslingeskaller paa. Disse Muslingeskaller forestille Øerne og angive disses indbyrdes Beliggenhed. Ved Hjælp af Pindene, der angive Dønningerne, hvilke i disse Egne staa meget konstant, kan Kanoføreren da se, hvorledes Kanoen skal styres i Forhold til Dønningerne for at komme fra den ene Ø til den anden. Dette er i Hovedtrækkene Principet for Pindekortene, der ere konstruerede efter Kanoførernes Erfaringer i Praxis og derfor nærmest maa opfattes som et Hjælpemiddel for Hukommelsen, og som ikke uden særlig Forklaring kunne anvendes af andre end dem, der har lavet Kortene.

Kaptajn Schück har i sin Bog samlet og beskrevet alle til Dato kjendte Pindekort, der findes i Museer i Evropa og Amerika. Han deler dem i tre Hovedklasser, nemlig: Undervisningskort, Oversigtskort over hele Øgruppen og Specialkort over Dele af denne. Kortene have været omtalte tidligere i forskjellige Afhandlinger, men for første Gang foreligger der nu en samlet Beskrivelse af disse interessante etnografiske Gjenstande, der vel snart ville forsvinde i selve deres Hjemsted; thi Marschall-Øboerne have nu af Evropæerne lært at benytte Kompasset og almindelige Søkort.

H. Ravn.

Mindre Meddelelser.

Danske Expeditioner til Grønland. For Statens Midler afsender „Kommissionen for Ledelsen af de geologiske og geografiske Undersøgelser i Grønland“ i Aar følgende to Expeditioner:

Mag. sc. *Morten Porøild* med mag. sc. *Aug. Krogh* som Assistent afrejse i Slutningen af April til Nord-Grønland for at foretage botaniske og plantegeografiske Undersøgelser paa Disko Øen, og

Dr. phil. *M. C. Engell* med Premierløjtnant i Hæren *H. F. Schørring* som Assistent afrejse i Begyndelsen af Maj til Disko Fjorden for at foretage glacialgeologiske Undersøgelser ved Jakobshavn Isfjord og Syd efter langs Isranden.

Begge disse Expeditioner vende hjem til Efteraaret.

For private Midler afrejse Forfatteren, cand. phil. *L. Mylius Erichsen*, Maleren, Løjtnant Greve *Harald Moltke* og stud. mag. *Knud Rasmussen* midt i Juni for under en halvandetårig Rejse i Grønland at studere Folk, Erhvervsforhold og Natur. Man vil i Hundeslæder og Konebaade berejse, dels hele Grønlands kortlagte Vestkyst til omtr. 74° n. Br., dels herfra trænge frem langs den hidtil ubetraadte Kyststrækning af Melville Bugten op til Kap York og videre nordpaa til Peary's første Overvintringsblads.